NN 32/2017 (6.4.2017.), Zakon o postupku izvanredne uprave u trgovačkim društvima od sistemskog značaja za Republiku Hrvatsku

HRVATSKI SABOR

707

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O POSTUPKU IZVANREDNE UPRAVE U TRGOVAČKIM DRUŠTVIMA OD SISTEMSKOG ZNAČAJA ZA REPUBLIKU HRVATSKU

Proglašavam Zakon o postupku izvanredne uprave u trgovačkim društvima od sistemskog značaja za Republiku Hrvatsku, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 6. travnja 2017. godine.

Klasa: 011-01/17-01/13
Urbroj: 71-06-01/1-17-2
Zagreb, 6. travnja 2017.

Predsjednica
Republike Hrvatske
Kolinda Grabar-Kitarović, v. r.

ZAKON

O POSTUPKU IZVANREDNE UPRAVE U TRGOVAČKIM DRUŠTVIMA OD SISTEMSKOG ZNAČAJA ZA REPUBLIKU HRVATSKU

GLAVA I.
OSNOVNE ODREDBE

POGLAVLJE 1.
CILJ I PREDMET ZAKONA

Cilj Zakona

Članak 1.

(1) Ovaj Zakon donosi se radi zaštite održivosti poslovanja trgovačkih društava od sistemskog značaja za Republiku Hrvatsku koja svojim poslovanjem samostalno, ili zajedno sa svojim ovisnim ili povezanim društvima, utječu na ukupnu gospodarsku, socijalnu i financijsku stabilnost u Republici Hrvatskoj.

(2) Razina zaštite koja se postiže ovim Zakonom nužna je, prikladna i razmjerna interesu Republike Hrvatske da se provede brz i učinkovit postupak preventivnog restrukturiranja trgovačkih društava od sistemskog značaja za Republiku Hrvatsku, radi osiguravanja likvidnosti, održivosti i stabilnosti poslovanja.

Predmet Zakona

Članak 2.

Ovim Zakonom uređuje se mjera izvanredne uprave za trgovačka društva od sistemskog značaja za Republiku Hrvatsku, nadležna tijela u postupku izvanredne uprave i druga pitanja s tim u vezi.

Članak 3.

(1) Mjera izvanredne uprave iz članka 2. ovoga Zakona provodi se u posebnom postupku koji se uređuje ovim Zakonom, s time da se posebno razrađuju:

1. pretpostavke za otvaranje postupka izvanredne uprave

2. provedba postupka izvanredne uprave te

3. pravne posljedice otvaranja i provedbe postupka izvanredne uprave.

(2) Odnos između dužnika i vjerovnika na koje se odnosi ovaj Zakon regulira se uvođenjem mjere izvanredne uprave iz članka 2. ovoga Zakona uz istodobno razmjerno uvažavanje interesa drugih sudionika.

POGLAVLJE 2.
TRGOVAČKA DRUŠTVA OD SISTEMSKOG ZNAČAJA ZA REPUBLIKU HRVATSKU

Značenje pojma trgovačkog društva od sistemskog značaja za Republiku Hrvatsku

Članak 4.

(1) Postupak izvanredne uprave primijenit će se na dioničko društvo dužnika (u daljnjem tekstu: dužnik) i sva njegova ovisna i povezana društva ako je utvrđeno postojanje bilo kojeg od stečajnih razloga u smislu članka 5. Stečajnog zakona (»Narodne novine«, br. 71/15., u daljnjem tekstu: Stečajni zakon) ili predstečajnog razloga iz članka 4. Stečajnog zakona u odnosu na dužnika kao vladajuće društvo i koje dioničko društvo je samostalno ili zajedno sa svojim ovisnim ili povezanim društvima od sistemskog značaja za Republiku Hrvatsku.

(2) Dioničko društvo od sistemskog značaja za Republiku Hrvatsku je ono koje, samostalno ili zajedno sa svojim ovisnim ili povezanim društvima, kumulativno ispunjava sljedeće uvjete:

– da u kalendarskoj godini koja prethodi godini u kojoj je podnesen prijedlog za otvaranje postupka izvanredne uprave samostalno ili zajedno sa svojim ovisnim ili povezanim društvima zapošljava prosječno više od 5000 radnika i

– da postojeće bilančne obveze samostalno ili zajedno sa svojim ovisnim ili povezanim društvima iznose više od 7.500.000.000,00 kuna, odnosno u slučaju bilančnih obveza koje su denominirane u drugoj valuti, ako iznose više od kunske protuvrijednosti 7.500.000.000,00 kuna računajući na dan podnošenja prijedloga za otvaranje postupka izvanredne uprave.

(3) Ovaj Zakon ne primjenjuje se na kreditne institucije kako je uređeno člankom 4. stavkom 1. točkom 1. Uredbe (EU) br. 575/2013 i financijske institucije kako je uređeno člankom 4. stavkom 1. točkom 26. Uredbe (EU) br. 575/2013.

Povezana i ovisna društva

Članak 5.

(1) Postupak izvanredne uprave provest će se i nad trgovačkim društvom koje ne ispunjava uvjete iz članka 4. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona, pod uvjetom da se smatra ovisnim društvom, u smislu članka 475. Zakona o trgovačkim društvima (»Narodne novine«, br. 11/93., 34/99., 121/99., 52/00., 118/03., 107/07., 146/08., 137/09., 125/11., 111/12., 168/13., 110/15., u daljnjem tekstu: Zakon o trgovačkim društvima) ili povezanim društvom (dužnik je društvo koje u drugome društvu ima većinski udio ili većinsko pravo u odlučivanju, ovisno ili vladajuće društvo, društvo koncerna ili društvo s uzajamnim udjelima prema Zakonu o trgovačkim društvima), a vladajuće društvo samostalno ili zajedno sa svojim ovisnim ili povezanim društvima ispunjava uvjete iz članka 4. ovoga Zakona.

(2) U smislu ovoga Zakona povezana i ovisna društva su društva sa sjedištem u Republici Hrvatskoj osnovana sukladno zakonodavstvu Republike Hrvatske, u kojima društvo iz članka 4. ovoga Zakona drži najmanje 25 % udjela.

GLAVA II.
OSNOVNE POSTUPOVNE ODREDBE

Nadležnost, sastav suda i hitnost postupka

Članak 6.

(1) U postupku izvanredne uprave isključivo je nadležan Trgovački sud u Zagrebu (u daljnjem tekstu: sud), neovisno o sjedištu dužnika i povezanih društava, na kojeg se ovaj Zakon primjenjuje i neovisno o sjedištu njegovih ovisnih i/ili s njim povezanih društava.

(2) U postupku izvanredne uprave prvostupanjski postupak provodi sudac pojedinac, ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.

(3) U postupku izvanredne uprave drugostupanjski sud odlučuje o žalbi u vijeću koje čine tri suca.

(4) Postupak izvanredne uprave je hitan.

Nedopuštenost pokretanja postupka likvidacije, predstečajnog odnosno stečajnog postupka

Članak 7.

(1) Za vrijeme postupka izvanredne uprave nije dopušteno pokretanje postupka likvidacije dužnika.

(2) Ako je pokrenut postupak izvanredne uprave, do njegova završetka nije dopušteno pokretanje predstečajnog odnosno stečajnoga postupka.

Primjena pravila o stečajnom postupku

Članak 8.

Ako ovim Zakonom nije drugačije određeno, u postupku izvanredne uprave na odgovarajući se način primjenjuju postupovna pravila iz posebnog zakona koji uređuje stečaj.

GLAVA III.
NADLEŽNA TIJELA U POSTUPKU IZVANREDNE UPRAVE

POGLAVLJE 1.
NADLEŽNA TIJELA

Sud, izvanredni povjerenik, savjetodavno tijelo i vjerovničko vijeće

Članak 9.

Tijela postupka izvanredne uprave su sud, izvanredni povjerenik, savjetodavno tijelo i vjerovničko vijeće.

POGLAVLJE 2.
SUD

Ovlaštenja suda

Članak 10.

Sud je u postupku izvanredne uprave ovlašten poduzimati sve radnje i donositi sve odluke koje nisu zakonom izričito dane u nadležnost nekog drugog tijela.

POGLAVLJE 3.
IZVANREDNI POVJERENIK

Uvjeti i odgovornost izvanrednog povjerenika

Članak 11.

(1) Izvanredni povjerenik može biti svaka osoba koja ispunjava uvjete za člana uprave sukladno odredbama Zakona o trgovačkim društvima. Izvanrednog povjerenika imenuje sud na prijedlog Vlade Republike Hrvatske u skladu s člankom 24. ovoga Zakona.

(2) U pogledu odgovornosti izvanrednog povjerenika na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članaka 92. i 93. Stečajnog zakona.

Prava i dužnosti izvanrednog povjerenika

Članak 12.

(1) Izvanredni povjerenik ima prava i obveze organa dužnika.

(2) Izvanredni povjerenik zastupa dužnika samostalno i pojedinačno.

(3) Izvanredni povjerenik u ime dužnika ostvaruje sva prava povezana s vlasničkim udjelom dužnika u povezanim i ovisnim društvima sukladno važećem zakonodavstvu.

(4) Izvanredni povjerenik dužan je postupati savjesno i uredno te u rokovima predviđenim ovim Zakonom provesti radnje koje mu se ovim Zakonom daju u nadležnost.

(5) Izvanredni povjerenik može imati zamjenike (u daljnjem tekstu: zamjenici izvanrednog povjerenika) koji izvanrednom povjereniku pružaju pomoć, savjete, daju mišljenja i iznose stavove, donose odluke te poduzimaju aktivnosti i radnje u ime i za račun dužnika sukladno nalogu i ovlastima prenesenim od strane izvanrednog povjerenika.

(6) Zamjenike izvanrednog povjerenika, na prijedlog Vlade Republike Hrvatske, svojim rješenjem imenuje sud u roku od pet radnih dana od primitka pisanog prijedloga Vlade Republike Hrvatske.

(7) Izvanredni povjerenik samostalno vodi poslovanje dužnika i poduzima sve radnje u postupku koje su mu povjerene. Zamjenici izvanrednog povjerenika, zajedno s izvanrednim povjerenikom, a sukladno uputama izvanrednog povjerenika vode poslovanje društva dužnika. Izvanredni povjerenik ovlašten je među ostalim samostalno poduzimati sve radnje

potrebne za redovno poslovanje dužnika, koje uključuju i sva plaćanja nužna za redovno poslovanje kako su određena Zakonom o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi (»Narodne novine«, br. 108/12., 144/12., 81/13., 112/13., 71/15. i 78/15., u daljnjem tekstu: Zakon o financijskom poslovanju), kao i sve tražbine radnika dužnika i povezanih i ovisnih društava iz radnog odnosa neovisno o danu nastanka.

(8) Izvanredni povjerenik ne može bez suglasnosti vjerovničkog vijeća donijeti odluku niti poduzimati radnje s ciljem raspolaganja nekretninama dužnika, dionicama ili udjelima u ovisnim i ostalim društvima te prijenosa gospodarske cjeline, ako vrijednost prelazi 3.500.000,00 kuna.

(9) Izvanredni povjerenik je dužan, počevši od dana imenovanja, svaki mjesec do prihvaćanja nagodbe podnositi izvješće središnjem tijelu državne uprave nadležnom za poslove gospodarstva (u daljnjem tekstu: Ministarstvo), savjetodavnom tijelu, sudu i vjerovničkom vijeću o gospodarskom i financijskom stanju dužnika te o provedbi mjera predviđenih ovim Zakonom.

(10) Izvanredni povjerenik može prenijeti pojedine ovlasti na druge osobe uz suglasnost suda, a posebno na zamjenike izvanrednog povjerenika.

(11) Izvanredni povjerenik će u roku od 30 dana od imenovanja odabrati savjetnika za restrukturiranje, i po potrebi revizore, pravne savjetnike i druge savjetnike specijalizirane za pojedina područja. Savjetnik za restrukturiranje je pravna osoba koja mora imati međunarodno iskustvo i referencije u sličnim poslovima i koja po potrebi može angažirati dodatne savjetnike specijalizirane za pojedina područja. Izvanredni povjerenik je ovlašten podmirivati troškove savjetnika iz prihoda redovnog poslovanja. Izvanredni povjerenik je obvezan ishoditi prethodno odobrenje Ministarstva vezano uz imenovanje savjetnika.

(12) Izvanredni povjerenik ima i druga prava i dužnosti koja su mu izrijekom dana u drugim dijelovima ovoga Zakona, a podredno se na njega primjenjuju odredbe o stečajnom upravitelju iz Stečajnog zakona.

Prava i dužnosti osoba ovlaštenih za zastupanje ovisnih i povezanih društava

Članak 13.

(1) Osobe ovlaštene za zastupanje ovisnih i povezanih društava dužnika u razdoblju prije donošenja rješenja o otvaranju postupka izvanredne uprave su i dalje ovlaštene zastupati povezana i ovisna društva dužnika sukladno važećim propisima, osim ako nije drugačije određeno ovim Zakonom.

(2) Osobe iz stavka 1. ovoga članka obvezne su bez odgode, a ne kasnije od 10 dana od dana donošenja rješenja o otvaranju postupka izvanredne uprave, dostaviti izvanrednom povjereniku svu relevantnu dokumentaciju koja pokazuje stvarno poslovno i financijsko stanje svakog od povezanih i ovisnih društava, a nakon toga dostavljati takvu relevantnu dokumentaciju svaki mjesec do dovršetka postupka izvanredne uprave. Osobe iz stavka 1. ovoga članka su obvezne dostaviti izvanrednom povjereniku, na njegov zahtjev bez odgode, sve informacije i dokumentaciju.

(3) Osobe iz stavka 1. ovoga članka obvezne su na zahtjev izvanrednog povjerenika bez odgode, a najkasnije u roku od tri dana od dana primitka zahtjeva izvanrednog povjerenika, sazvati skupštinu povezanog ili ovisnog društva kojeg su ovlaštene zastupati. Skupština društva sazvana na taj način održat će se u roku od 10 dana od dana objave poziva za skupštinu povezanog ili ovisnog društva u službenom listu tog društva.

(4) Nakon donošenja rješenja o otvaranju postupka izvanredne uprave osobe iz stavka 1. ovoga članka ovlaštene su u ime i za račun povezanog i/ili ovisnog društva kojeg su ovlaštene zastupati poduzimati isključivo radnje koje su potrebne za redovno obavljanje poslovne djelatnosti. Poslove i radnje koje prelaze opseg redovnog poslovanja, kao i radnje za koje je prema važećem zakonodavstvu i/ili temeljnim aktom takvog ovisnog i/ili povezanog društva potrebna suglasnost nadzornog odbora, osobe iz stavka 1. ovoga članka mogu poduzimati isključivo i uz prethodnu suglasnost izvanrednog povjerenika. Odredbe članaka 39. i 40. ovoga Zakona na odgovarajući način se primjenjuju i na poslovanje povezanih i/ili ovisnih društava dužnika pri čemu je za njihovo poduzimanje osobama iz stavka 1. ovoga članka potrebna prethodna suglasnost izvanrednog povjerenika.

(5) Postupanje osoba iz stavka 1. ovoga članka protivno odredbama ovoga Zakona smatrat će se povredom obveze vođenja poslova društva s pozornošću urednog i savjesnog gospodarstvenika, sukladno odredbi članka 252. Zakona o trgovačkim društvima.

Nadzor nad izvanrednim povjerenikom

Članak 14.

Sud je isključivo nadležan nadzirati rad izvanrednog povjerenika.

Opoziv i zamjena izvanrednog povjerenika

Članak 15.

Sud može opozvati izvanrednog povjerenika te imenovati novog u bilo koje doba na prijedlog Vlade Republike Hrvatske.

POGLAVLJE 4.
SAVJETODAVNO TIJELO

Imenovanje i sastav savjetodavnog tijela

Članak 16.

(1) Čelnik Ministarstva imenuje savjetodavno tijelo u roku od 15 dana od imenovanja izvanrednog povjerenika.

(2) Savjetodavno tijelo iz stavka 1. ovoga članka ima pet članova od kojih je jedan predstavnik radnika.

(3) Članovima savjetodavnog tijela mogu se imenovati osobe koje imaju dobar ugled i koje raspolažu posebnim stručnim znanjima u području financija i prava te iskustvo u rukovođenju trgovačkim društvima u trajanju od najmanje 10 godina te da najmanje 10 godina od dana otvaranja postupka izvanredne uprave nisu bili radnici, članovi uprave ili nadzornog odbora dužnika ili njegovih povezanih ili ovisnih društava. Ovi uvjeti ne primjenjuju se na predstavnika radnika u savjetodavnom tijelu.

(4) Jednog od članova savjetodavnog tijela čelnik Ministarstva imenuje predsjednikom koji rukovodi radom savjetodavnog tijela.

(5) Odmah po imenovanju članova savjetodavnog tijela Ministarstvo će o tome obavijesti sud i izvanrednog povjerenika.

Prava i dužnosti savjetodavnog tijela

Članak 17.

(1) Savjetodavno tijelo daje mišljenje o odlukama i radnjama izvanrednog povjerenika u slučajevima predviđenim ovim Zakonom, na zahtjev Ministarstva ili suda.

(2) Stavovi i mišljenja savjetodavnog tijela se donose većinom glasova prisutnih članova.

(3) Savjetodavno tijelo je dužno dostaviti Ministarstvu i sudu svoje mišljenje u roku od 10 dana od kada je zahtjev dostavljen predsjedniku savjetodavnog tijela, osim u hitnim slučajevima kada je rok za dostavu mišljenja tri dana.

POGLAVLJE 5.
VJEROVNIČKO VIJEĆE

Sastav vjerovničkog vijeća

Članak 18.

(1) Vjerovničko vijeće ima najviše devet članova, a sastavljeno je od predstavnika vjerovnika. Broj članova vjerovničkog vijeća i razvrstavanje vjerovnika u skupine utvrđuje sud na prijedlog izvanrednog povjerenika, pri čemu broj članova mora biti neparan.

(2) Za potrebe sastavljanja vjerovničkog vijeća vjerovnici će se razvrstati u posebne skupine s obzirom na različiti pravni položaj svake skupine.

(3) Vjerovnici istoga pravnog položaja mogu se svrstati u daljnje skupine prema istovrsnosti gospodarskih interesa. Takvo razvrstavanje mora se temeljiti na valjanim razlozima.

(4) Članove vjerovničkog vijeća određuju vjerovnici sukladno odredbama ovoga Zakona.

Prava i dužnosti vjerovničkog vijeća

Članak 19.

(1) Od dana osnivanja pa sve do dovršetka postupka izvanredne uprave vjerovničko vijeće ima pravo na obaviještenost o stanju dužnika i njegovih povezanih i ovisnih društava.

(2) Vjerovničko vijeće sudjeluje u ime vjerovnika u sastavljanju i pripremi nagodbe te daje suglasnost izvanrednom povjereniku na konačni tekst nagodbe.

POGLAVLJE 6.
NAGRADA I NAKNADA TROŠKOVA

Snošenje troškova i način određivanja nagrada

Članak 20.